

JOHN

þar ætluðu átján þrælahalds-
stæðingar sér að ná á sitt vald
vopnabúri í eigu Bandaríkja-
stjórnar. — Pennan atburð ber
að harma, því að hann eykur á
ölguna í Suðurríkjunum og kemur
þar með í veg fyrir, að farið verði
með blökkumenn á mannsæmandi
hátt, hvort sem þeir eru frjálsir
eða í ánað.

Atburður sá, sem sendiherrann
talar hér um, var verk John
Browns. Og fyrst í stað urðu fátí-
lar til að lofa aðgerðir hans. Helgi-
glorian um John Brown skapaðist
ekki fyrr en búin var að dæma
hann og hengja, en þá gat heldur
ekkert stöðvað frægt hans.

Í fyrstu voru yfirleitt allir sam-
mála um að fordæma þessa til-
raun hans til að koma af stað
þrælauppreisn í Suðurríkjunum,
bæði andstæðingar hans sem þeir,
er voru sama sinnis og hann og
töldu þrælahald vera viðurstyggt,
sem þyrfti að afnema sem skjót-
ast. Þannig reynir t. d. New York
Tribune, sem var allfrjálslynt blað,
að afgreiða málið með því, að
John Brown hafi verið brjáláður,
og málgagn þrælahalds-
andstæðinga Liberator kallar hann „æstan
mann á villivegum, greinilega vit-
skertan, þótt tilgangur hans sé
góður.“

John Brown var fæddur um
aldamótin 1800 og hafði átt í
miklu basli um dagana. Honum
hafði gengið illa að hafa ofan
af fyrir sér og fjölskyldu sinni,
sem var stór og hann stýrði með
harðri hendi. Fyrri konu sína
missti hann, eftir að hún hafði
alið honum sjö börn, og þá var
hún búin að vera vitskert í nokk-

ur ár. Það var eins og geðveiki
drægist að John Brown úr öllum
áttum (enda bendir allt til þess,
að hann hafi sjálfur verið bilað-
ur, eins og andstæðingar hans
hafa ávallt haldið fram). Bæði
móðir hans og móðuramma voru
geðveikar síðustu æviár sín, tveir
sonar hans voru ekki með réttu
ráði og þrír systrungar hans voru
settir á geðveikrahæli.

Innan tveggja ára frá andláti
fyrri konunnar kvæntist John

gera skal, og hann gerði sér stöð-
ugt vonir um, að detta einhvers
staðar í lukkupottinn og komast
yfir nægilegt fé til að sjá fjöl-
skyldu sinni borgið og geta um-
leið hrundið í framkvæmd því
baráttumáli sínu, að fá þrælahald-
ið afnumið. Af þessum sökum var
hann alltaf tilbúinn til að taka
þátt í braski og fjárglæfrum, sem
hann hélt að myndi skila skjót-
fengnum gróða. Fyrir kom, að
þetta tókst; hann hagnaðist á sumu
því, sem hann tók sér fyrir hend-
ur. En þeim hagnaði tapaði hann
jafnan um hæl á lóða- og jarða-
braski, sem virtist vera líf hans
og yndi.

Fasteignabraskið varð til þess,
að hann varð gjaldþrota og var
gerður upp. En hann lét það ekk-
ert á sig fá, en hélt ótraudur á
fram. Hann fékk talið ullafrýr-

BROWN

Brown aftur. Með síðari konunni
eignaðist hann sautján börn á 21
ári, en nokkur þeirra dóu í frum-
bernsku. Það var samt álitlegur
hópur, sem hann átti eftir, og
með hann flakkaði John Brown
um landið, frá Ohio til Pennsylv-
aníu og þaðan til Massachusetts
og síðan til New York. Á þessum
flækningi fékkst hann við öll
möguleg störf, og alltaf gerði
hann sér vonir um að komast í
álmir. Hann var heittrúaður og
sótti kirkju reglulega, og hann
var ákafur andstæðingur þræla-
halds, sem hann taldi syndsam-
legt. En honum var ljóst, að pen-
ingar voru afl þeirra hluta sem

tæki í Connecticut á að láta sig
fá allmikla fjárupphæð, sem hann
skyldi kaupa fyrir ull í Ohio. Þeir
peningar hurfu allir í vasa Browns
sjálfs, en fyrirtækið vildi ekki
ganga hart að honum. Brown
tókst í nokkur ár að blekkja það
með loforðum og afsökunum, en
þegar það rann loks upp fyrir
ullarkaupmönnum, að hann
hafði svikið þá, saksóttu þeir hann
ekki, heldur leyfðu honum að
lýsa sig gjaldþrota á ný gegn lof-
orði um, að hann endurgreiddi
féð smám saman, ef guð lofaði.

Þessi var í stuttu máli ferill
Johns Browns, þegar hann flutt-
ist til Osawatimie héraðs í Kan-

saga og veruleiki